

Iz risb idrijskih realcev.

Kaj nam je pripovedoval naš dedek.

Piše A. Pesek.

1. Slabota.

(Konec.)

XIV.

rez nekoliko časa vstane nevesta in potrka z nožem ob kupico, da je zazvenelo po dvorani. Vsi gostje so namah utihnili, pozorno gledali cesarično ter radovedno pričakovali, kaj jim pove. Mnogi so mislili, da bo nevesta govorila pozdrav in napitnico novodošlemu gostu, v cesarjeviča preoblečenemu Slaboti, a cesarična ni napravila napitnice. Držala se je resno, in na licu se ji je čitala globoka žalost, ki je vse osupnila. S potrtem glasom je izpregovorila: „Preljubi gostje! Vprašala vas bom za svet v jako važni, v jako kočljivi zadevi ter vas prosim, da mi odkrito odgovorite.“

„Seveda, seveda bomo, le govorite, prosimo!“ so zatrjevali gostje, in cesarična-nevesta je nadaljevala: „Imela sem zlato škrinjico z zlatim ključem, pa sem, žal, ključek izgubila. Iskala sem ga in iskala ter našla grd zarjavel ključek in ker ni bilo drugega, sem ga pobrala in shranila. Sedaj sem pa našla zlati ključek in — dragi gostje — razsodite, katerega naj shranim: ali zarjavelega ali zlatega.“

In vsi so se oglasili, češ, da naj shrani seveda zlatega.

„Kar sem vam povedala o škrinjici in ključu,“ je dejala nato nevesta, „je le primera. Pravo reč pa vam povem sedaj.“

Odkašljala se je lahko; poznalo se ji je, da je v zadregi, in polile so jo solze. Gostje so začudeni opazovali nevesto ter ugibali natihem, zakaj je neki hipoma tako žalostna, saj je bila prej ves čas vesela. Nastala je v dvorani grobna tišina, in vsi so nestrpno pričakovali, kaj jim pove.

„Naše mesto je rešil pred letom dni junak,“ je izpregovorila zopet nevesta, „in junak je odšel. Pred par dnevi je prišel človek, ki je rekel, da je on tisti junak, ki je rešil mesto zmaja, in verjeli smo mu. Prišel pa je sedaj drug človek, ki je dokazal, da je on res tisti junak; ki nas je rešil, in izkazalo se je, da oni prvi človek ni pravi junak. Vprašam vas, gostje, katerega naj nagradimo, ali onega prvega, ki se je izdajal, da je junak, a ni naš rešilec; ali tega drugega, ki je v resnici naš junak?“

Vsi so začudeno gledali, ker niso pojмили, kaj govori nevesta, ženina pa je vstal ter plaho šel proti vratom, da bi ušel, zakaj spoznal je, da je razkrinkan, da so spoznali, da jih je prevaril.

„O, le stojte!“ mu je zaklicala nevesta, „strežaji, primite ga, ker ta ni naš rešilec, temveč grd slepar!“

Vsi so planili pokonci ter prijeli ženina, ki je trepetal kot šiba na vodi. Ogorčenje je bilo tako veliko, da bi bili sleparja na mestu ubili, da ni prosil Slabota zanj.

Cesar je pojasnil vse in povedal, da je pravi rešilec Slabota, ki je prišel preoblečen kot cesarjevič. Navzoči vitezi so bili tako ogorčeni, da so hoteli kar razsekati sleparja, a cesar je zapovedal mir ter velel, da se naj sestavi sod, ki naj sodi sleparja.

Zbrali so se v posebni sobi najiminitnejši veljaki in so obsodili sleparja-ženina na smrt, namreč da ga naj raztrgajo štirje konji. Sodbo so hoteli kar izvršiti. Slabota pa je prosil za sleparja, in odpustili so mu smrtno kazen ter ga sramotno napodili iz grada v mesto, iz mesta na deželo in z dežele izven cesarstva. Kmalu na to so obhajali drugo gostijo. Poročila sta se Slabota in najmlajša cesarična. Slaboti je cesar izročil cesarstvo in cesarsko krono ter je bil obenem Slabota proglašen in kronan za cesarja devete dežele. Vršile so se ne le v glavnem mestu ob morju, temveč po vsem cesarstvu velike slovesnosti.

XV.

Slabota je bil moder in pravičen vladar. Skrbel je za blagor ljudstva. Vsi so ga spoštovali in iskreno ljubili. Posebno pa je skrbel za mladino, da so jo lepo vzgojevali in izobraževali. Svoje starše je vzel k sebi ter je dajal tako lep zgled prave otroške ljubezni.

Bil je srečen ter je dočakal visoko starost. Ko pa je umrl, so vsi žalovali za njim ter mu postavili krasen nagrobni spomenik, ki so vanj vklesali z zlatimi črkami besede: „Tukaj počiva cesar Slabota. Na njem se je uresničila četrta božja zapoved, ki se glasi: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da se ti bo dobro godilo na zemlji!“

Kako poslušajo Drobantovi „Slaboto“!

